

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 150/2015-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. apríla 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Danou Martinkovou, Záhradnícka 64, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin v konaniach vedených pod sp. zn. 6 C 46/2004 a sp. zn. 8 C 55/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. januára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Danou Martinkovou, Záhradnícka 64, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 6 C 46/2004 a sp. zn. 8 C 55/2010.

Zo sťažnosti vyplýva:

«Dňa 26. 04. 2004 sťažovateľ podal Okresnému súdu v Martine žalobu na stanovenie povinnosti vymeniť vadnú vec, ktorá bola vedená pod sp. zn. 6C 46/2004.

... sťažovateľ vo svojom odvolaní zo dňa 29. 08. 2006 proti... rozsudku Okresného súdu v Martine č. k. 6C/46/2004-177 zo dňa 04. 07. 2006, navrhol, aby odvolací súd rozhodol, že žalobca má právo uverejniť rozsudok v televízii [REDACTED]...

Krajský súd v Žiline... uznesením č. k. 8Co/121/2009-436 zo dňa 20. 10. 2009, sťažovateľom napadnutý rozsudok Okresného súdu v Martine č. k. 6C/46/2004-177 zo dňa 04. 07. 2006, v spojení s doplňacím rozsudkom č. k. 6C/46/2004-320 zo dňa 14. 11. 2007, s opravným uznesením č. k. 6C/46/2004-324 zo dňa 14. 11. 2007, opravným uznesením č. k. 6C/46/2004-326 zo dňa 14. 11. 2007 a opravným uznesením č. k. 6C/46/2004-364 zo dňa 09. 01. 2008, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd v Martine uznesením č. k. 6C/46/2004-449 zo dňa 17. 02. 2010 pripustil zmenu petitu navrhovateľa...

Prvostupňový súd porušil základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces, keď pripustil zmenu petitu inom v znení, v akom ho navrhol žalobca a teda rozhodoval o petite, ktorý žalobca nikdy nenavrhol. ...

O pripustení petitu sťažovateľa na uverejnenie rozsudku Okresný súd Martin nerozhodol, ale aj tak uznesením č. k. 6C/46/2004-452 zo dňa 17. 02. 2010, vylúčil na samostatné konanie petit:

„Navrhovateľ má právo uverejniť rozsudok v televízii [REDACTED]...“

Okresný súd Martin rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľ mal až dňa 29. 01. 2008 žiadať o zmenu petitu o jeho rozšírenie oprave navrhovateľa uverejniť rozsudok, pričom sťažovateľ to navrhol už 04. 07. 2006. Okresný súd Martin spôsobil významné prietahy v konaní. V tomto uznesení Okresný súd Martin neuviedol pod akou

sp. značkou bude súd viesť ďalšie konanie o vylúčenom návrhu a v uznesení uvádza, v čase jeho vydania, už neexistujúcu peňažnú menu. ... Podľa názoru sťažovateľa procesný návrh nemôže súd vylúčiť na samostatné konanie.

Okresný súd Martin vydal dňa 17. 03. 2010 uznesenie č. k. 8C/55/2010, ktorým konanie... prerušuje do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 6C/46/2004.

...

Sťažovateľ, v snahe napraviť... pochybenia prvostupňového súdu, opakovane predložil návrh petitu svojej žaloby na pojednávaní konanom dňa 05. 10. 2010. ktoré súd odročil na neurčito práve z dôvodu, že uznesením rozhodne ohľadom pripustenia zmeny petitu, tak ako to na pojednávaní súdu opakovane predložil navrhovateľ.

Uznesením, č. k. 6C/46/2004, zo dňa 25. 10. 2010, v rozpore s ust. § 95 OSP prvostupňový súd nepripustil zmenu petitu v zmysle podania navrhovateľa s odôvodnením, že v konaní dvakrát pripustil zmenu petitu a žalobca sa opätovne svojimi podaniami domáhal zmeny petitu žaloby, pričom v odôvodnení súčasne konštatuje, že žalobca špecifikoval petit žaloby a doplnil ho o vymenovanie výbavy vozidla, ktoré sú žalovaní v rade 1/ a 2/ povinní vymeniť žalobcovi za bezvadné a s ohľadom na skutočnosť, že súd uznesením zo 17. 02. 2010 mal pripustiť zmenu petitu v obsahovo totožnom znení, ako je uvedené v podaní žalobcu predloženého súdu na pojednávaní dňa 5. 10. 2010, súd v zmysle § 95 ods. 1 a 2 OSP nepripustil ďalšiu zmenu petitu žaloby.

Sťažovateľ svojim podaním súdu zo dňa 05. 10. 2010 nedoplnil svoj žalobný návrh o vymenovanie výbavy vozidla, ktoré sú žalovaní v 1/ a 2/ rade povinní vymeniť, ale výbavy vozidla, za ktoré sú mu povinní vymeniť vadné vozidlo.

Výsledky dovtedajšieho konania boli podkladom pre konanie o zmenenom návrhu.

... podaním zo dňa 17. 05. 2011 sa žalobca opätovne pokúsil o nápravu tohoto pochybenia okresného súdu a podal konečné a upresnené znenie petitu svojej žaloby.

Na pojednávaní konanom dňa 18. 10. 2011 okresný súd vyhlásil uznesenie, ktorým nepripúšťa zmenu petitu v zmysle podania žalobcu zo dňa 17. 05. 2011 (č. l. 573), ale nerozhodol o žalobnom návrhu, ktorého primárny petit žalobca opätovne predniesol na tomto pojednávaní a ktorý doručil súdu písomne krátkou cestou priamo na tomto pojednávaní.

Dňa 18. 10. 2011 vydal Okresný súd v Martine vo veci samej... rozsudok č. k. 6C/46/2004-656, ktorým odporcovi v rade 1/ uložil povinnosť vymeniť sťažovateľovi osobné motorové vozidlo... Takýto výrok je nevykonateľný, lebo súd v rozpore s výslovným návrhom sťažovateľa neuviedol, za čo má odporca v rade 1/ toto vozidlo vymeniť. Voči odporcovi v rade 2 súd návrh sťažovateľa / v celom rozsahu zamietol.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ vo svojom odvolaní zo dňa 29. 11. 2011 voči rozsudku Okresného súdu v Martine č. k. 6C/46/2004-656 zo dňa 18. 10. 2011... navrhol odvolaciemu súdu, aby zrušil obidve uznesenia okresného súdu, č. k. 6C/46/2004-452, zo dňa 17. 02. 2010 a č. k. 8C/55/2010 zo dňa 17. 03. 2010, z dôvodu, že nemali byť vydané, nemajú zákonný podklad a sú právne neúčinné. ...

Dňa 15. 01. 2013 vydal Okresný súd v Martine... rozsudok, č. k. 6C/46/2004-836, ktorým návrh sťažovateľa voči odporcovi v rade 2/ zamietol. Okresný súd Martin porušil základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces, keď nevyčkal na právoplatnosť uznesenia č. k. 6C/46/2004-830 zo dňa 15. 01. 2013 a v tomto rozsudku zamietol návrh voči odporcovi v rade 2/, keď po zastavení konania voči odporcovi v rade 1/ bol odporca už len jeden. ...

Krajský súd v Žiline... uznesením č. k. 8Co/154/2013-1001 zo dňa 21. 10. 2013, rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 6C/46/2004-836 zo dňa 15. 01. 2013, vo výroku, ktorým návrh sťažovateľa voči odporcovi zamietol, potvrdil. Tento rozsudok bol sťažovateľovi doručený dňa 18. 12. 2013, kedy nadobudol právoplatnosť a celé konanie skončilo. ...

Na deň 08. 04. 2014 o 08:30 hod. nariadil Okresný súd Martin pojednávanie v právnej veci „Žaloba na stanovenie povinnosti vymeniť vadnú vec,“ ktorá už bola právoplatne skončená, avšak toto pojednávanie bolo nariadené pod sp. zn. 8C/55/2010. Sťažovateľovi súd na toto pojednávanie nedoručil predvolanie...

Okresný súd Martin spôsobuje prieťahy aj tým, že sťažovateľovi nevyhotovil a nedoručil rovnípis zápisnice o tomto pojednávaní...

Dňa 03. 11. 2014 Okresný súd Martin doručil sťažovateľovi predvolanie na ďalšie pojednávanie pod sp. zn. 8C/55/2010, ktoré nariadil na deň 10. 12. 2014 o 10:00 hod. v právnej veci „Žaloba na stanovenie povinnosti vymeniť vadnú vec,“ ktorá vec už bola, ako je hore uvedené, právoplatne skončená. Až spolu s predvolaním na toto pojednávanie

Okresný súd Martin doručil sťažovateľovi vyjadrenie odporcu, ktoré bolo súdu doručené ešte dňa 04. 04. 2014, teda pred pojednávaním konaným dňa 08. 04. 2014, na ktorom bol sťažovateľ prítomný, ale súd mu na tomto pojednávaní vyjadrenie nedoručil, čím spôsobil zbytočné prieťahy v konaní.

Až na pojednávaní konanom 10. 12. 2014 súd krátkou cestou doručil sťažovateľovi uznesenie č. k. 8C/55/2010-72 zo dňa 20. 10. 2014 a pojednávanie odročil na deň 14. 01. 2015 s tým, že vyčká na právoplatnosť tohoto uznesenia, ktorým zastavil konanie voči pôvodnému žalovanému v rade 1/... a pojednávanie odročil na deň 14. 01. 2015, čím spôsobil ďalšie zbytočné významné prieťahy v konaní.

Na pojednávaní konanom dňa 14. 01. 2015 Okresný súd Martin vyhlásil... rozsudok... pod sp. zn. 8C/55/2010, ktorým procesný návrh sťažovateľa o uverejnenie rozsudku v konaní o veci samej pod sp. zn. 6C/46/2004, zamietol...»

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Postupom Okresného súdu v Martine, v konaní vedenom pod sp. zn. 6C/46/2004 a pod sp. zn. 8C/55/2010 základné právo [REDAKOVANÉ]... na prekovanie veci bez zbytočných prieťahov, zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces, zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušené boli.

... Ústavný súd ukladá Okresnému súdu v Martine, aby do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu zaplatil [REDAKOVANÉ]... primerané finančné zadosťučinenie za porušovanie jeho základného práva na prekovanie veci bez zbytočných prieťahov, zakotveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na spravodlivý proces, zakotveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde v Martine pod sp. zn. 6C/46/2004 a 8C/55/2010 v rozsahu 90.000,- €.

... Ústavný súd ukladá Okresnému súdu v Martine, aby do 15 dní od doručenia nálezu zaplatil náhradu trov konania [REDAKOVANÉ] na účet jeho zástupcu, JUDr. Dany Martinkovej.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 6 C 46/2004 a sp. zn. 8 C 55/2010

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľka sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľky je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

Vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 46/2004 rozhodol okresný súd rozsudkom 15. januára 2013. Proti tomuto rozsudku bol sťažovateľ oprávnený podať odvolanie, o čom sťažovateľ vedel, odvolanie podal a Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) o ňom rozhodol rozsudkom č. k. 8 Co 154/2013-1001 z 21. októbra 2013. Z toho vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vo veci vedenej pod sp, zn. 8 C 55/2010 rozhodol okresný súd rozsudkom 14. januára 2014. Proti tomuto rozsudku je sťažovateľ oprávnený podať odvolanie. Odvolanie je účinný právny prostriedok na ochranu sťažovateľových práv, o ktorom je oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 6 C 46/2004 a sp. zn. 8 C 55/2010

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou, s jej prílohami a po preskúmaní spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 55/2010, ktorý si vyžiadal z okresného súdu, zistil, že sťažovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu 26. apríla 2004 domáhal výmeny vadnej veci (zakúpeného automobilu). Konanie bolo vedené pod sp. zn. 6 C 46/2004. Uznesením zo 17. februára 2010 vylúčil okresný súd na samostatné konanie návrh sťažovateľa z 29. januára 2008, ktorým rozšíril svoj návrh z 26. apríla 2006 tak, že navrhol, aby mu okresný súd priznal právo uviesť rozsudok v televízii [REDAKOVANÉ], ktoré je vedené pod sp. zn. 8 C 55/2010.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal zo svojej stabilizovanej judikatúry, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa (I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Zároveň zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu v nadväznosti na takto vymedzený účel označeného práva vyplýva, že ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravenému v čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd poskytuje len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu podaná v čase, keď k namietanému porušeniu práva ešte mohlo dochádzať a nečinnosť orgánu verejnej moci v tom čase ešte mohla trvať (napr. m. m. II. ÚS 387/06, IV. ÚS 46/07, IV. ÚS 263/08, I. ÚS 28/08).

Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ako to vyplýva z jeho rozhodnutia o sťažnosti č. 16970/05 vo veci sťažovateľa Miroslava Mazureka proti Slovenskej republike.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že vo veci vedenej pod sp. zn. 6 C 46/2004 rozhodol okresný súd rozsudkom z 15. januára 2013, ktorý bol potvrdený uznesením krajského súdu č. k. 8 Co 154/2013-1001 z 21. októbra 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 18. decembra 2013.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uviedol, že vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 55/2010 rozhodol okresný súd rozsudkom 14. januára 2015.

Sťažnosť sťažovateľa namietajúca porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 6 C 46/2004 a sp. zn. 8 C 55/2010 bola ústavnému súdu doručená 22. januára 2015, teda v čase, keď už okresný súd v oboch veciach rozhodol, a teda vo veci samej už konať nemohol.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konaní, prípadne prieťahy v nich, a teda nemohol ani porušovať sťažovateľom označené základné právo.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2015